

Učitel matematiky

Karel Bartuška; Jaroslav Šedivý
Odešel Miroslav Voráček

Učitel matematiky, Vol. 1 (1993), No. 1, 44–45

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152165>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1993

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

k přijímacím zkouškám z matematiky na střední školy. Do konce roku vyjde již 6. přepracované vydání této publikace.

František Běloun se narodil v Dašicích u Pardubic 13. dubna 1912. Po maturitě v r. 1931 na reálném gymnáziu v Pardubicích odešel učit na měšťanské a lidové školy na Slovensko. Mezitím v r. 1933 externě maturoval na učitelském ústavu v Chrudimi a v r. 1936 získal aprobaci k výuce matematiky, rýsování a výtvarné výchovy na měšťanských školách. Po válce studoval dálkově na Pedagogické fakultě UK, účastnil se aktivně vědeckého semináře Otakara Chlupa, u něhož získal doktorát pedagogických věd v r. 1952.

Po více než dvacetileté učitelské praxi se stal v r. 1954 metodikem matematiky v Krajském pedagogickém ústavu v Praze, kde působil až do svého odchodu do důchodu v r. 1977. Své vzdělání si rozšířil dálkovým studiem na Vysoké škole pedagogické v Praze, kde v r. 1960 úspěšně ukončil obor matematika - deskriptivní geometrie, učitelství pro školy II. cyklu.

V KPÚ v Praze využil svých bohatých zkušeností a svého pedagogického a matematického vzdělání. Vypracoval se na předního člena silné generace krajských metodiků, kteří po mnoho let významně ovlivňovali vyučování matematice u nás. Jeho činnost brzy překročila rámec Prahy a jeho přednášky se těšily velké oblibě v Čechách i na Slovensku.

Rozsáhlá byla i jeho publikační činnost. Kromě zmíněné Sbírký úloh z učiva matematiky základní školy byl spoluautorem učebnice Algebra pro 8. ročník, Sbírký úloh pro 8. ročník a autorem matematické části Matematických a fyzikálních tabulek pro ZŠ.

Kromě své náročné práce metodika matematiky si dr. F. Běloun našel čas i na další odpovědné funkce. Od vzniku matematické olympiády pracoval nejprve v krajském výboru, od 8. ročníku této soutěže pak v ústředním výboru MO. V matematické olympiádě tedy pracoval nepřetržitě 40 let až do roku 1990.

Velmi záslužná byla i jeho práce v Jednotě. Pracoval v komisích Jednoty, pomáhal organizovat pedagogické konference, dlouhá léta byl členem ústředního výboru JČSMF, v letech 1962 až 1966 byl jejím ústředním sekretářem. Za svou činnost v Jednotě získal pedagogické vyznamenání I. stupně, byl jmenován zasloužilým členem a pak i čestným členem. Řadu let pracoval v redakčních radách časopisů Matematika ve škole a Pokroky matematiky, fyziky a astronomie.

Dr. Františka Bělouna jsme měl možnost osobně poznat během několikaleté společné práce v kabinetu matematiky Krajského pedagogického ústavu v Praze, později Pedagogického ústavu hl. m. Prahy. S úctou a láskou vzpomínám na toto období. Byl mým učitelem i přítelem zároveň. V osobě dr. Františka Bělouna ztrácíme nejen vynikajícího a zaníceného pedagoga, ale i vzácného člověka, který byl vždy ochoten pomoci radou i skutkem.

Odešel Miroslav Voráček

Dr. K. Bartuška, dr. J. Šedivý, Praha

20. srpna 1992 navždy odešel pan Miroslav Voráček, bývalý vedoucí kabinetu fyziky KPÚ v Praze, významný pedagogický pracovník. Zemřel po krátké těžké nemoci ve věku nedožitých 80 let. Opustil nás člověk, který celý svůj život věnoval škole, rodině a práci pro společnost, člověk, kterého si učitelé nesmírně vážili.

Během své dlouholeté učitelské činnosti na různých typech škol získal Miroslav Voráček značné odborné a metodické zkušenosti. Proto byl v roce 1956 povolán do Krajského pedagogického ústavu v Praze. Jako vedoucí kabinetu fyziky KPÚ se stal všeobecně uznávanou osobností, známou mezi učiteli a pracovníky v didaktice fyziky v celé Československé republice. Na svém pracovišti, které vzorně vybudoval a vytvořil jeho koncepci, se věnoval hlavně dalšímu vzdělávání učitelů fyziky z různých typů škol. Učitelům pomáhal radou, svými životními, odbornými a pedagogickými zkušenostmi a uvážlivým rozhledem.

Velmi rozsáhlá a významná byla jeho publikační činnost. V různých časopisech uveřejnil více než 100 prací z didaktiky fyziky, které pomáhaly a dodnes pomáhají začínajícím i zkušeným učitelům. Většina jeho časopiseckých publikací byla zaměřena na vyučování fyzice na základní škole. Kromě článků v časopisech se účastnil tvorby rozsáhlejších publikací: metodických příruček pro učitele a učebnic fyziky. Za všechny zde připomeňme zdařilou učebnici pro 9. ročník ZŠ, ve které zpracoval rozsáhlou část.

Velmi záslužná byla jeho činnost organizační a přednášková. Uspořádal řadu kursů a seminářů zaměřených na modernizaci vyučování fyzice a na další vzdělávání učitelů fyziky.

Mimořádně významná byla rovněž jeho práce v Jednotě československých matematiků a fyziků. V poslední době se podílel na práci odborné skupiny pro vyučování fyzice na ZŠ při FPS JČMF. Celostátní sjezd JČSMF v Karlových Varech ocenil jeho celoživotní práci tím, že mu udělil své nejvyšší vyznamenání - byl zvolen čestným členem JČSMF.

Mnozí další učitelé a didaktici fyziky budou dále stavět na tom, co tento vzdělaný, pracovitý a přitom velmi skromný člověk vykonal. Proto u nás všech, kteří jsme ho znali, zůstane jeho památka zachována nejen v našich myslích, ale i v srdcích.

Letní škola z dějin matematiky

doc. dr. J. Bečvář, MÚ MFF UK, Praha

Ve dnech 1. 6. - 5. 6. 1992 se na plzeňsku v obci Manětín-Brdo konala již třináctá letní škola věnovaná dějinám matematiky. Zorganizovala ji brněnská pobočka JČMF ve spolupráci se Stálou pracovní skupinou pro dějiny matematiky při JČMF a Československé společnosti pro dějiny věd a techniky. Na program letní školy byly tyto přednášky:

J. Baštinec: Vývoj teorie čísel IV

J. Bečvář: Algebra v 17. století

S. Domoradzki: Matematika v Polsku v 19. století

J. Folta: Lokální a globální vývoj matematiky

J. Houska: Ke vzniku teorie funkcí reálné proměnné

J. Chvalina: Charles Babbage - iterativní kořeny zobrazení

T. Lengyelfalussy: Ratio educationis z roku 1777 a vyučovanie matematiky

M. Novotný: O výuce matematice na univerzitě v Konstantinu (Alžír)

J. Potůček: Počátky infinitesimálního počtu na českých středních školách

H. Radovanská: K vývoji teorie svazů

A. Šarounová: Umění a geometrie

A. Šolcová: Matematika na německé univerzitě po roce 1882

J. Veselý: O vývoji pojmu derivace